

ՊԱՅՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
Յարկան գին Կ. Պոլսոյ համ. 10 ԲՆ.
Գաւառացի 2 Լ. Կրտ.
Վեցամս. Կ. Պոլսոյ 3 ԲՆ.
Գաւառացի 1 Լ. Կրտ.
Կտար երկիրներու 30 Զր.
Մանուկան տղը մէկ անգամի հա-
մար 3 զուրուշ, երկու անգամի հա-
մար 2 զր. է. աւելի անգամներու
համար գատ սահմանափակ չի կըլ-
լայ :
Իւրաքանչիւր թիւ 40 փարս արծ :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԱՐԱՆ

ՊԱՅՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
Գուրս Կ. Պոլսոյ համ. 10 ԲՆ.
Գաւառացի 2 Լ. Կրտ.
Վեցամս. Կ. Պոլսոյ 3 ԲՆ.
Գաւառացի 1 Լ. Կրտ.
Կտար երկիրներու 30 Զր.
Մանուկան տղը մէկ անգամի հա-
մար 3 զուրուշ, երկու անգամի հա-
մար 2 զր. է. աւելի անգամներու
համար գատ սահմանափակ չի կըլ-
լայ :
Իւրաքանչիւր թիւ 40 փարս արծ :

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՊԱՅՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ 30 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Հեղինական խնդրոյն վրայ Բո-
միսէրները նոր խորհուրդ մ'ալ պիտի
ընեն, բայց արդեօք պիտի կրնան
լուծման մը հասնիլ. — այս հաւա-
նական լիցիւր Այս ընթացքով Հե-
ղինական խնդրը տակաւին բաւա-
կան ժամանակ կրնայ երկարաձգիլ,
և իբրեւ Գամեղկէսի սուրն առ կախ
մնալ. Բունաստանի թագաւորին
խնդրանք, իւր հայրը՝ Տանիմար-
քայի թագաւորը՝ Պէրլին ուղեորու-
թեան առթիւ Գիւմրինոյ կայսեր ա-
ղաչիւր է եղեր որպէս զի իւր բարձր
ազդեցութիւնն ի գործ դնէ Հեղին-
ական խնդրոյն լուծման համար :
Առ այժմ Հեղինակը իրենց զինական
պատրաստութիւնները կը շարունա-
կեն և ծախային գործոց նախարա-
րին նախադասութեան ներքեւ յանձ-
նախորհուրդ մը կազմուեալ է՝ զը-
րահատոր ֆրիգատին մը, նաւարան
մը և թորքիկ շոգեշարժ մակոյկներ
շինելու համար : Տէրութիւնը տա-
կաւին փոխ չեն ցուցներ Հեղինակ
պահանջները պաշտպանելու հա-
մար իրենց միջնորդութիւնն ի գործ
դնելու, և ներկայ պարագայից մէջ
հաւանական է որ Հեղինական Բո-
միսէրը քանի մը նիստէ ետեւ մայրա-
քաղաքէս մեկնին : Բայց տակաւին
անտարդ է թէ անկէ յետոյ ի՞նչ պի-
տի լինի : Եւրոպական տէրութիւնը
Արեւելեան խնդրէն ձանձրացած կե-
րին, և իւրաքանչիւրը նախամեծար
կը համարի իւր ներքին գործերով
զբաղիլ, քան թէ արեւելեան կնեռոյն
համար յոգնիլ :

Ռուսիոյ կայսեր դէմ վերջնական
նոր դաւաճանութեան վրայ առնը-
ռած վերջին տեղեկութիւնը կը
հաստատեն թէ հեղինակն աքսորէ
փախած անձ մ'է, որ մինչև ցարդ
ձերբակալ եղած չերեկիր : Մոսկուա-
յի երկաթի մեքենայ կայսրանին մօտ
բացուած ակադեմի մերձակայ տունէ
մը կրակ տրուած էր. բայց երբ
տունը գտնուեցաւ, մէջը մարդ չը-
կար, հետեւաբար դաւաճանութեան
հեղինակները դարձեալ աներկոյթ
եղած են, և ոստիկանութեան ջա-
նից կը մնայ զանազան զանգուած
բախկիւլ : Ըստ սովորութեան, կայ-
սերական ուղեորութեան յատկացեալ
երկու կառավարմէ կար, մին կա-
րասեաց համար որ առաջ կերթար,
և միւսը կայսեր, որ առաջնայն կը
հետեւէր. այս անգամ կարգը փո-
փոխուած էր, ուստի այս պարագա-
յին շնորհիւ աշտատմ է կայսրն :

Ահա ինչ պայմաններ կառավար-
մէն գործաւ կըլլէ, սակայն մի-
այն շոգեկառք մը տապալելու և ջախ-
ջախելու է : Մոսկուայի մէջ կայսեր
ազատելուն վրայ ուրախութեան ցոյ-
ցեր եղան, և կայսրը Ս. Գէորգայ
ասպետաց դահլիճին մէջ բանախօսու-
թիւն մ'ըրաւ : Յիշեալ ասպետաց
տարեկան հանդէսը կատարուեցաւ,
բայց կ'երեւի որ միւս տարիներու
չափ շքեղ չէ եղած, և հետագիւրդ
չժամուցանելու թէ արդեօք Գերմա-
նիայէն հիւրեր հրաւիրուած էին,
և թէ կայսրը գորահանդէսին ներ-
կայ էր : Տիրութիւն մը կը տիրէ
Ռուսիոյ վրայ, որ վերջին պատե-
րազմին պատճառաւ կորուստներուն
արդիւնքն է : Ոչնչականութիւնն և
դաւաճարութիւնը նոր թուիլ մը կա-
նուն, բայց հարկաւ ասոնք ալ ժա-
մանակին ամենամալ ժանիքէն պի-
տի մաշին : Չափաւոր ազատութիւն
ներ ժողովրդեան ամենամեծ մասը
գոհ կ'ընեն, և Ոչնչականաց ազդե-
ցութիւնն եթէ ոչ բոլորովին կոտ-
րեն, գոնէ կրնան բաւական թույլնը
Ռուս լրագիրը Բոլոնիայուց նկատ-
մամբ չափաւորութեամբ վարուելու
յորդոր կուտային, և կառավարու-
թիւնը Բոլոնիոյ մէջ իւր խոտութիւն-
ները մեղմել սկսած է : Հետեւաբար
Ռուսիոյ ազատական մասը նախամե-
ծար կը համարի Բոլոնիայուց հա-
մախրութիւնը շահիլ՝ քան թէ գա-
նոնք ճնշիլ ու բնկնել, որով կառա-
վարութիւնը բոլոր Եւրոպիոյ առջեւ
բաւարարական ատելի կերպարանք
մ'առած էր :

Եղիպտոսի և Հայկաստանի մէջ
պատերազմն անհրաժեշտ եղած է :
Խոսիլին կողմէն մասնաւոր պաշա-
տով Յոսանէս թագաւորին քով զըր-
կուած Սեդիկայի կորստն վաշտան
մինչև սահմանադրութիւն ետ ճանրը-
ւեր է՝ Հայկէ իշխանաւորներէ ընկե-
րացեալ, Հայկէաստանի թագաւորը
կարմիր ծովուն վրայ Մասովասի և
ուրիշ նաւահանգիստ մը, և պատե-
րազմական տուգանք կը պահանջէ
եղեր : Այս առաջարկները չէին իւր-
նար ընդունուիլ, և կորստն փաշան
խորթում գնացեր է, որ իւր պաշ-
տոնին արդիւնքն Եւրոպական հիւ-
պատոսաց ժամուցանելէ ետեւ, Ե-
ղիպտական զօրաց զլուծն անցնելով
Հայկէաստան պիտի մտնէ :

Պարսի իշխանութիւնները կը
ջանան այժմէն իրենց սէջ սերտ յա-
րաբերութիւններ հաստատել, որ
ըստ կրտս Չինականոր անուն Գարա-
տաղի պաշտօնական թերթին, թէ
պէտ գաշնակցութիւն չէ, բայց շա-
հուց միութեան պատճառաւ կրնայ
եթէ պատեհ առիթը գայ, զաշ-

նակցութեան փոխարկիլ : Ըստ մեզ,
այս իշխանութիւնները լաւ կրնեն որ
արտաքին աշխարհագրութիւնն ի
բայ թողով՝ ներքին բարոյքմամբ
զրադին, որպէս զի Եւրոպա տեսնէ
թէ արդեօք իրենց ինքնօրինութիւն
շնորհելով լաւ բնութեւ թէ փառ : Առ-
այժմ Պարսիկ հաստատուն յա-
ռաջ իմութեան նշան մը ցոյց չտար
տակաւին : Իւր առաջին քայլերը
նախարարաց փոփոխութիւններով
կանցունէ, և յաջորդները նախորդ-
ներէն աւելի արժանիք չեն ցուցներ :
Հետագիւրդ կը ժամուցանէ թէ Պար-
սիոյ նոր նախարարաց զլուծն ան-
ւաներ է թրնօլայի եպիսկոպոս :
Գաղղիոյ մէջ երբեմն, հին դրութեան
ժամանակ, կարգ ինքներ նախարա-
րաց զլուծն կը լինէին, և մեծ գեր-
կը խաղային : սակայն մեր օրերն այս
պիտի պաշտօնաբարձրութիւններ տես-
նուած չէին : Ներկայ դարն եկեղե-
ցական գործերն աշխարհական գոր-
ծերէ բոլորովին բաժնելու սկզբն
յարեալ է. եկեղեցականաց պաշտօնն
աւելի մեծ և բարձր է, և պէտք չէ
որ աշխարհական գործերու միջամը-
տութեամբ իրենց նախնական հան-
դամանքն ամեն տեսակ քննադատու-
թեանց առարկայ լինի : Բայց Պար-
սիոյ թուրքիայէն նոր բաժնուած
են ինքնօրինութեամբ, և կը լինեն
թէ տակաւին երէկ, երբ աշխարհա-
կան իշխանութիւն չունէին, եկեղե-
ցականը կը վարէին ազգային իշխա-
նութիւնն, և բնականաբար օրինաւոր
ազդեցութիւն մ'ի գործ կը գնէին :
Բայց երբ ինքնօրէն Պարսիկոյ մէջ,
որ ոչ միայն Պարսիկներ, այլ և
Իսլամներ, Յոյներ, Հայեր և Հրեայ-
ներ կան, որք պէտք է հաւասար
քաղաքացիութեան իրաւունք վայե-
լեն, եկեղեցական մը կառավարու-
թեան զլուծն գտնուի, միթէ կա-
ռավարութեան անկողնակալութեան
նը վրայ կատարեալ վստահութիւն
կրնայ դրուիլ, մինչդեռ պէտք է
ոք այս մասին բնաւ կասկած անգամ
չլինի : Ասկէ կրնայ տեսնուիլ որ Պար-
սիոյ տակաւին քաղաքական տգա-
տութեան համար հասուն ժողովուրդ
մը չէին, այլ պարզապէս անբացա-
ռաջ մ'են եղեր, որ օտար պաշա-
պանութեան և զօհարութեանց շնոր-
հիւ այս բաղդին արժանացան, և կը
նմանին այն մարդոց, որք թէպէս
անձնական արժէք է, լաւ դատաւա-
րակութեան, նիւթական և մտաւո-
րական կարողութեան զօր կեն, ոչ-
սու ամենայնիւ հարուստ ազգականի
մը պաշտպանութեան շնորհիւ ընկե-
րական գիրք մը կը բռնեն, որուն
անձնապէս անարժան են, քանզի ի-
րենց խելքով, իրենց քրտաբն ու աշ-
խատութեամբ չեն վստակած :

Մեղրիական կոպոյտ տետրա-
կին մէջ թրթրութեամբ հաղորդու-
ողի որով թեմայ մէկ տեղեկացի
մէջ ուշադրութեան արժանի հատ-
ուած մը կը գտնուի : Պ. թրթրութեամբ
Մեղրիական կոպոյտ թէմայէն անուն
զիւր մը գնաց, որ բնակիչը հարկը
տունէ բաղկացեալ Հայ կաթողիկէին
և արքայական տունը հիւր եղաւ,
որ Պէրլին ճիգով թեմայէն դարձը
կրթուած էր, քանի մը լեզուներ կը
խօսէր, մանաւանդ Գաղղիական, և
վերջինիս տղեր կը լինէր վար-
դապետն իւր ժողովրդին վրայ մեծ
ազդեցութիւն ունէր, անշուշտ իւր
ուսման պատճառաւ : Այս գիւղին
Հայերը, կրտս Պ. թրթրութեամբ, հաւ-
կու մարդիկ էին, և մանաւանդ գեղ-
րացին մէջ տեսած տղայք խիստ գե-
ղեցիկ : Իրենց նախահայրերը դարեւ-
րով այս անապատը հաստատուած
էին : Իրենցմէ և ոչ մին հայերէն կը
խօսէր, բայց իրենց առանձին լեզուն
Թուրքերէն էր, և Արաբերէն ու
Քրդերէն ալ կը խօսէին : Այս գիւ-
ղացիք լաւ զինեալ լինելով, շրջա-
կայ Արաքսոյ, Քրդաց և Չերքէսաց
դէմ բաւական լաւ կը պաշտպա-
նէին իրենք զիրենք, և իրենցմէ նի-
գալաւոր զինեալ խումբ մ'ընէ ըն-
դամ : Քիւրդ ազաները Քրիստոնէից
այսպիսի զինուորական կերպիւ ուղե-
ւորութիւնը լսելով ապշած էին :
Թէմայէնից թէմայէն ուրիշ Քիւր-
դերու մէջ սակաւութիւն խումբերով
ցրուած Քրիստոնէականներն լաւագոյն
փնտրեցին, բայց միշտ վարդէ
անկողին մը վրայ չեն :

Ահաւասիկ օրինակ մը, որ կը հա-
տատէ թէ նոյն իսկ ֆորթ-Արդի մէկ
մոռացեալ և անձնաօթ խորշը տեսակ
տեսակ պատերազմաւոր ցեղերու
մէջ, ափ մը զինեալ քրիստոնէաց
գիւղացի, ուսեալ առաջնորդով մը,
ոչ միայն կարող կը լինի իրենք զի-
րենք, այլ և Սեդիկայի հիւպատոսն
իսկ պաշտպանելու, յորմէ կը տես-
նուի նաեւ թէ մեր դժբաղդ ազգայ-
նոյ կրած հալածութեան քաղաքացի-
հարութիւնը շատ անգամ իրենց ար-
գիտութեան, անկարողութեան, և
ինքնապաշտպանութեան միջոցներու
անհաղութեան հետեւանքն է :

ՀՆՈՒՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Պէրլին 10 դեկտ.
Իտալական Ռիւմանի մէջ Մամուա
կղզիէն եկած պաշտօնական տեղեկա-
գիր մը կը հաստատէ թէ կղզւոյն Անգ-
լիական հիւպատոս Սըր Ա. Կորսոն
Անգլիական բացառիկ պաշտպանութիւն
հաստատելու ուղեւ կղզւոյն վրայ, բայց
տեղւոյն Գերմանական հիւպատոսը բո-
ղոքէր է, որովհետեւ բաւարարի Գեր-

Հանձնարար կան հանձնարարութեամբ : Միւս
այնպէս — հանձնարար հիւանդանոցի ալ ըն-
կերակցեցի քան ի յորդոյն, հետեւաբար երեք
տէրութիւնը հաւաքաբար պաշտպանու-
թիւն պիտի ընեն կղզւոյն :

Փարիզ 11 դեկտ.

Կորստի փողան հաւաքաբար ինչեւ
հաւանաբար Մասիսի հետեւ : Սուս կը
հանէ այն զորոյք թէ հոգանելի թաղաւորը
զինքն վար կընէ ուղիով ինչ (իրեւ զերեւ
կամ բանաւորեալ) :

Եղիպտոսի հարկին հաւանաբար
պիտի վճարի դեկտ. 31-ին առաջ :

Բեդրաւորի 11 դեկտ.

Անշտանայ մէկ շրջաբերականը գաղա-
նապէս հրատարակեցաւ, և տարիական-
թիւնը շրջաւ հեղինակները գտնել :

Անշտանայ կը յայտնեն շրջաբերական-
նին մէջ թէ իրենց հրատարակելու քարին
կենտոյ գէտ գաւառականութիւնն, և թէ
պատասխանատուն իրենք են : Կը յայտ-
նեն նաև թէ բնաւ չեն վճարիր, թէ
ամեն քանք պիտի ընեն նախորդական
աւանդութիւնները կրկնելու և երկրորդ
իւր քիչ քանք քանք բանաւորութեան
ապաւնելու :

Լոնտոն 11 դեկտ.

Այս առաւօտեան թայփայլ խաղաղա-
կան յօդուած մը կը հրատարակէ Սֆ-
դանաւանայ խնդրոյն պատահաբար տըր-
ուելիք լուծման վրայ : Կըսէ թէ Հընդ-
կոտտանի կոմսական վիճակը չենք
Աֆղանստանոյ մշտնջենաւոր զբաւան
համար պէտք եղած զբաւանսն ամե-
նածանր զոհողութիւնները կրել : Ասկէ
գտն Սֆդանաւանայ զբաւանսն անվախ-
ձան կենտրոնեալ մէջ կը ձգէ, կըսէ,
զԱնդղիւս կեդրոնական Ասիոյ մէջ,
ուստի կառավարիչ որ Եւրոպայ խանին
յաջորդ մը գտնուելուն պէս Անդղիւսին
զորքն Աֆղանստանէն քաշուի : Այդ յա-
ջորդը, կըսէ թայփայլ, Աֆղանստանոյ
Արաւստաններուն մէջէն պէտք է ընտրուի
և Անդղիւսին ընդունուի՝ Կանաւանքի
դաշնադրութիւնն ստորագրելու պայ-
մանաւ : Այս կերպիւ Անդղիւս Աֆղա-
նայ սիրտը կը շահի, որը կը հասկնան
թէ Անդղիւս բարեկամութիւնն ամենէն
օգտակարն է :

Այս առաւօտեան հետեւեալը

Փարիզ 11 դեկտ.

Գաւառական նախարար Պ. Լըրոյսը
հրապարակեալ առաւ, բայց առժամա-
նակեայ կերպիւ կը շարունակէ պաշտոնա-
վարութիւնը :

Երեսօրէնի և Երեսօրէնի միջոցով
ներս հինգ միլիոն ֆրանքի վարկ մը քը-
ուէ արկեցին Գաղղիոյ աղքատաց համար :

Երեսօրէնի միջոցով մէջ, Մարտիս
Գաւառական այսօր բացառեց թէ ինք
ժերակոյտի անդամութեան պաշտօնն
ընդունած էր այն պատճառաւ որ իւր
ընտրութիւնն յորդանք մ'էր առ բանա-
կըն, և ամեն պատասխանատուութիւն
մերժեց դեկտ. 2-ի պետական հարուա-
ծին մէջ՝ ըսելով թէ այն ժամանակ ինք
ուրիշ բան չէր ըրած բայց եթէ իւր դը-
լուխներուն հրամանաց հնազանդած և
իւր զօրակաւնի պարտաւորութիւնը կա-
տարած : (Ծափահարութիւնը յաջակող-
մըն) :

Վիեննայի Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ լը-
րագրին տուած այն լուրը թէ Փարիզի
Անդղիւսական դեպոստի լորտ Լայնս Կ.
Պոլոյ մէջ Պ. Ֆուրիէի ընթացիկ նկատ-
մամբ բացառութիւն խնդրէ է Պ. Վա-
տինիթ օնէն, բացարձակապէս սուտ է :
Պ. Ֆուրիէի Կ. Պոլոյն մեկնելուն խոս-
քը չկայ :

Լոնտոն 11 դեկտ.

Սուս Գոնա.	9 7/8
Փոյս. 1865	12 3/4
» 1869	12 11/16
» 1871	58 1/2
» 1872	18 3/4
» 1873	11
» Կղզւոյ.	78 1/8
Քիւրք Գոնա.	97 5/16

Փարիզ 11 դեկտ.	
Սուս Գոնա.	9 95
Փարիզ » 50/1	115.62 1/2
» Գոնա. 50/0	
» » » Նոր	85.92 1/4

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՎԵՏ. Սուլթանն երկրորդ կարգի
Օսմանիէ պատուանշան տուաւ Արեւ-
մելեան Բուսիլի ընդհանուր կա-
ռավարութեան խորհրդական Կալ-
րիէ Էֆէնտինին : Յիշեալ նահանգին
ստորակառութեան և աղքատին զինուո-
րութեան հրամանատար Բաշա փա-
շային (Եթիւքի զօրավար), հասա-
րակային շինութեան և երկրագոր-
ծութեան վերաբերեալ Վիլլիքովի
Էֆէնտինին, Էրմանկան վերաբերեալ
Պ. Շմիտին, և հասարակային կըր-
թութեան վերաբերեալ Պ. Եօվակի-
մին այլ և այլ կարգի Մէճիտին պատ-
ւանշաններ տուաւ :

Թուրք լրագրաց մէջ հրատա-
րակուած պաշտօնական թէվիհիսթ
մը կը յայտնէ թէ ՎԵՏ. Սուլթանն
երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուա-
նշան տուաւ Է. Ֆադիլէթին Եթիւքի
Ապէյաւուլաշին (կամ Գուպէյաւուլ-
աշին, հոգաւոր ֆիւրաւ ապաւան-
քապետին) որ Մէքքէ փայտին կը-
րծական ապրճանն ունի :

Եթիւքի սրգի Ապաւիւլ-Գաւաշին
և Վան նոսր լրագրողին ալ Մէճի-
տին պատուանշաններ տուած են :

Կարնոյ և Վանայ Գոմիսէրը Վա-
նէն հեռագիր մը կը զրկին Առաջին
նախարարին՝ յայտնելով թէ խնուսի
և Մշայ կողմերը տեղի ունենալ յայ-
տարարուած եղեռնական գործերը
քննած են, թէ խնուսի գործերը
հին բաներ են, բայց ոճրագործ կը
զինուուն, և երբոր բռնուին՝ պիտի
գաւառին, թէ Մշայ վաղուածներ
ընն ալ քննուելով չատ մը մարդիկ
արգէն բռնուած են, և տակաւին
պէտք եղած միջոցներն ալ ձեռք
պիտի առնուին հրամանատարաց հետ
բանակցութեամբ : Այս հեռագիրը,
որը կատարեցին Երեսօրէնի փաշան
և Սարգիս Էֆէնտին, նշանաւոր է
իւր միութեամբը, բայց կը հաս-
կըցուի որ Առաջին նախարարին մէկ
ծածկագիր հեռագրոյն ի պատաս-
խանի զրկուած է :

Բ. Դուռն հասարակային ապա-
հապութեան խնդրոյն վրայ նոր շրջա-
բերական մը զրկեց գաւառական իշ-
խանութեանց : Կառավարութիւնը
կը յայտնէ թէ երբ տեղութեան որ
և է մէկ կողմը գործուած ոճիրնե-
րու կամ խփոթութեանց վրայ ման-
րամանութիւններ կը խնդրէ գա-
ւառներէն, իրեն եկած պատասխան-
ները միաձայնութեամբ կը յայտնեն
թէ պատմուած իրողութիւնը կամ
խիստ չարազանցեալ են և կամ բո-
լորովին անհիմն : Այդպէս, կըսէ շըր-
ջաբերականն՝ ոճիրները բնական են
այն ամեն տեղեր, ուր մարդիկ կը
գտնուին, բայց իշխանութեանց
պարտքն է ամիջապէս բռնել և
պատժել այն ոճիրներուն հեղինակ-
ները : Մանաւանդ որ Օսմանեան
գաւառաց անապահով վիճակին վը-
րայ եղած հրատարակութիւնը աշ-
խարհի ականջը լցուցած են և չա-
րամտք ունեն իրենց ձեռք գոր-
ծիք ըրած են զայս : Առաջին կառա-
վարիքը, գայմագամք և, օրական
տեղեկագրեր պիտի չինեն, յորում

պիտի նշանակեն իրենց կառավարած
տեղերուն մէջ գործուած, ոճիրներն
և բռնուած գաւառաց և պատժը-
ւած ոճրագործաց ունեններն : Այս
տեղեկագիրը ամեն ամիս ներքին
գործոց նախարարութեան պիտի զըր-
կուին : Ստորակառութեան բոլոր պաշ-
տօնատարք պէտք է կնքած լինին
այս տեղեկագրին, յայտնելով որ
նոյն ամսոյ միջոցին ուրիշ ոճիր չէ
գործուած հաճանքին մէջ : Տեղի ու-
նեցած ոճիր մը ծածկող պաշտօնա-
տարք, անմիջապէս պաշտօնակալ պի-
տի լինին և պատժուին : Տեղեկա-
գիր զրկելն ու չափող պաշտօնա-
տարք առաջին անգամ կուտակա-
լէն յանդիմանութիւն պիտի լինի,
երկրորդ անգամ տուգանք մը պի-
տի վճարել՝ իրենց մէկ ամսականին
չափ, և երրորդ անգամին պաշտօ-
նակալ պիտի լինին :

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ԷՍԶԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻԷ

Երեկ իրիկուն քսցուեցաւ	10.34
Այս առաւօտ քսցուեցաւ	10.24
Կէս օրին	10.20
Բուսիլի երկրորդ	Քր. 34 50
Թղթագրում	Իր. 903

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԴԱՅԻՆ

29 Նոյեմբեր

Ասիէ թէ Եթիւքի լրագր. 4.3	
» Գաւառական թէվիհիսթ »	3.5
Կ. Պոլոյ Պաշտպանին »	6.5
Բուսիլի Եթիւքի »	4 10
Խոյս. 1863	Ֆր. 69
» 1865	» 63
» 1869	» 63
» 1872	» 19
» 1873	» 56
Թրակաւայ	Օսմ. Իր. 3 66

ԸՆԹԱՑՔ ԳՐԱՄՈՍ

29 Նոյեմբեր

Անդ. Իր. »	Պր. 109 36
Դարձու Կոնստ. »	87 16
Խոյս. Կոնստ. »	90 35
Գըրմից »	51 10
Մէճիտին տարբերութիւն »	6 32
Զինդուց »	48
Մէճիտին »	48
Պրիւս »	360

ԱՂԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարք Հայրն երեքշաբ-
թի օրը Մշայ Վանահայրն և հակա-
ռակորդ միաբանները Պատրիարքա-
րան հրաւիրելով, խառն ժողովոյ ու-
րոշումն հաղորդեց և հրաւիրեց որ
իրարու հետ հաշտուին : Վանահայրն
և վարդապետը ըստ հրաւիրանոց
Ս. Պատրիարք Հօր զերար գրեցին
և համբուրեցին, յայտարարելով թէ
միմիանց հետ քէն, որ կամ առե-
լութիւն չունին :

Յետոյ Ս. Պատրիարք Հայրն յայ-
տարարեց թէ ամենքն ալ ազատ են
այսուհետեւ Մուշ վերադառնալու .
սակայն նախ պէտք է որ Աղգ. Վար-
չութեան պատրաստած խոստմա-
գիրն ստորագրեն, առանց որոյ ան-
կարելի է իրենց վերադառնալ : Միա-
բաններէն կարապետ, Կոստիկ և Գաւ-
րիէլ վարդապետը յանձն չառին
խոստմագիրն ստորագրելու առարկե-
լով թէ իրենք կամք չունին Մուշ վա-
նալ :

րադառնալու . իսկ Վանահայր Մամբ-
րէ կալիսկոյոյ, Ներսէս և Արիստա-
կէս վարդապետք վարչութեան ու-
րոշման հնազանդութիւն յայտնելով
խոստմագիրն ստորագրեցին և Ս.
Պատրիարք Հօր յանձնեցին :

Գեր. Մամբրէ կալիսկոյոյ գալ
չարթու ճամբոյ պիտի ելնէ :

Կը լսեմք թէ Պատրիարքարանը
հարկադրուեալ է Ս. Փրկչի Հիւան-
գանոցը զրկել զիրիւն վարդապետ,
որ բաւական ժամանակէ ի վեր կըրամ
բառուէր իրեն անվայել վարմանց
տէր :

Կը լսեմք գործնալ թէ յիշեալ
շնորհունակ վարդապետը Գեր. Հա-
սուն Էֆէնտինի նամակ մը գրելով ա-
ռաջարկեալ է որ եթէ զինքն ազատէ
բանտարկութենէ, Հասունեան կա-
թոլիկ կը լինի :

Գեր. Հասուն Էֆէնտի պատաս-
խաներ է թէ քանի որ բանտար-
կեալ է, չկրնար ընդունել իւր ա-
ռաջարկութիւնը :

Մեր Հակահոսունեան աղգային
ներքին Գաղղիոյ ճամբան Վիլէն Էֆէն-
տին մեր Պատրիարքարանի իրաւա-
ստութիւնն ընդունեց հանդերձ ըն-
տանեօք :

Ձէյթունէն հետեւեալ կարեւոր
տեղեկութիւնները կը հաղորդեն
մեզ :

«Անշտան կը փախարքի ի սրտէ
Ուրիւն բարեկարգութեանց մասին
ստոյգ տեղեկութիւններ առնուի :
Ահաւասիկ նոր Գոմիսէրաց ըրած
բարեկարգութիւնը Ուրիւն մէջ :

1. Հողային տրոյ գեղջուս.

2. Թէմէթի թիւի անձնական տրոյ
զեղջուս.

3. Բարձու միջոցաւորական տրոյ.

4. Հին տրոյ շնորհում.

5. Հայերէն և Թրքերէն լեզու
ուսանելու համար վարժարան՝ պար-
տաւորիչ լինելով Հայերէնը :

6. Ընդհանուր ներդրութիւն բան-
տարկեց և լեռնակառուց :

7. Այդպէս անհայտ աշարին մաւ-
գաթ այն կապուիլը :

8. Ուրիւն գաղղիոյ դէպ ի կէօք-
սիւն և Իլլաստան տարածուիլը :

9. Վաճառականաց և ջորեպանաց
ամեն տեղ ազատօրէն շրջագայելը :

10. Ձինուց ետ տրուիլը՝ զորս
ֆեաւիլ փաշայի հրամանաւ ժողու-
ված էին խեղճ ժողովրդէնէ :

11. Ատանայի վիլայէթէն և ու-
րիշ տեղերէ ամառները Ուրիւն լեռ-
ներն երկոյ ստապատակ Նէտիլի, Պող-
տուղան, Ճէրիտ և այլ աշրէթնե-
րու արշաւանաց դէմ աղքատ արգե-
լում :

Բ. Խոյրիք, որը անդոյծ են :

1. Հայ գաղմագամի մը անուա-
նում. Հայ տարերքին վարչական
ժողովոյ մէջ աւելի ընդարձակ մաս-
նակցութիւնն :

2. Ոչխարներէ և այծերէ առ-
նուած 3 դրուշ սովորական տուրքին
աւելի նուազ գումարի մը լիւում :

3. Ի վաղուց անտի հանքերուն
0/0 20 տուրքին զեղջ :

Աստի սկզբամբ ընդունուած են
Պոլսէն, Վանմ. Գոմիսէր. հաստա-
տեցին, 25 Երմանայի երաշխաւորու-
թեամբ վաւերացեալ խոյրիւնք են,
և մեզ այնպէս կը զոյգեն թէ կատար-
եալ կերպով հաստատուած են :

Այս անգամ Վանմ. Նուրեան
Էֆէնտին խիստ հայրենասիրական
ոգւով աշխատեցաւ, գոհ են բոլոր

